

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E.c)

Testul de antrenament nr. 6

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I _____ (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Adevărata vocație a scriitorilor boieri era gândirea politică. Aceștia au elaborat proiecte de reformă constituțională și administrativă de mare originalitate, dar n-au făcut nici o încercare să-și ascundă prejudecățile de clasă și și-au rezervat exercitarea puterii. Erau convinși că monarhia este cea mai potrivită formă de guvernământ pentru Principate [...]. Nu puteau însă cădea de acord asupra tipului exact de monarhie care ar fi fost cel mai avantajos în epoca nouă.

Mulți boieri preferau monarhia constituțională, prin care înțelegeau pur și simplu un stat boieresc. Marii boieri, în mod special, preferau această formă, întrucât erau siguri că le va da posibilitatea să-și extindă propria putere și să o limiteze pe cea a domnitorului [...]. Caracteristic în acest sens a fost un program de acțiune întocmit la Iași în 1782, intitulat *Unirea boierilor pământeni*.”

(Keith Hitchins, *Românii. 1774-1866*)

B. „După evenimentele din 1821, boierii munteni refugiați la Brașov se adresau țarului Rusiei, în scopul îndreptării stării de lucruri, solicitând reorganizarea Țării Românești, printr-un memoriu în 23 de puncte [...]. Exasperați de excesele monarhiei de tip oriental, întrucât în Principatele Române de fanarioți, boierii români nu mai doreau nici un fel de domnie, căci sistemul politic îi întreținea și determina trăsăturile despotice, foarte păgubitoare chiar și pentru marii boieri, aflați, ei și averile lor, la discreția bunului plac al domnitorului.”

(Anastasie Iordache, *Principatele Române în epoca modernă*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți o putere europeană menționată în sursa **B**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, un program de acțiune al boierilor. **2 puncte**
3. Menționați un spațiu istoric și o instituție centrală la care se referă atât sursa **A** cât și sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține monarhia constituțională ca formă de guvernământ. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două acțiuni ale românilor care au urmărit modernizarea spațiului românesc, în prima jumătate a secolului al XIX-lea. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a proiectelor de modernizare din spațiul românesc, din secolul al XVIII-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea _____ (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Cu întemeierea celor două state, Țara Românească și Moldova, [...], începe o nouă epocă în istoria poporului român. [...] Dacă procesul întemeierii Țării Românești, [...] are ca răstimp hotărâtor anii de după 1301, acela al întemeierii Moldovei, [...] are ca răstimp hotărâtor, anii de după 1359, așadar e posterior celui dintâi cu circa șase decenii. [...] Basarab pleacă din cuprinsul voievodatului din stânga Oltului, stăpânit [...] de Seneslau, apoi, după toate probabilitățile, de Tohomer (Tihomir), tatăl lui

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN HUNEDOARA
TEST DE ANTRENAMENT

Basarab, și, la urmă, de Basarab însuși, pleacă așadar, din însuși cuprinsul viitorului stat. [...] În Moldova, dimpotrivă, atât Dragoș, cât și Bogdan vin din afară, din Maramureș, așadar aici are loc într-adevăr un descălecat [...]. Cum s-au desfășurat evenimentele care au dus la formarea statului Țării Românești nu știm exact; constatăm însă că în 1324 acest stat exista și avea ca domn stăpânitor pe Basarab. [...] În 1324, noul rege al Ungariei, Carol Robert, recunoscând situația creată, e în raporturi bune cu domnul muntean; [...] însă curând după aceea, în 1330, se ajunge la un conflict armat, a cărui urmare va fi independența Țării Românești.

În aceeași vreme cu Dragoș și Sas trăia în Maramureș un voievod cu numele de Bogdan care era, încă în 1343, în dușmănie cu regele Ungariei. [...] În 1359, nemaiputând sta în Maramureș, din cauza dușmăniei amintite, Bogdan se hotărăște să treacă în Moldova [...]. O sumă dintre locuitorii Moldovei i se alăturară de la început și, astfel, el putu să respingă mai multe atacuri ale regelui Ungariei care voia să restabilească pe Balc. [...] Moldova era acum independentă, întocmai ca și Țara Românească, [...]. În intervalul care desparte sfârșitul domniilor lui Basarab I (1352) și Bogdan (1365) de ultimul deceniu al veacului al XIV-lea [...], Țara Românească și Moldova se afirmă ca state de sine stătătoare [...]. Pentru Moldova, țelul principal a fost păstrarea unui echilibru între două mari puteri vecine: Ungaria și Polonia. [...] Ștefan Voievod (1394-1399) a ajuns la tron cu ajutorul regelui Poloniei [...]. Această alipire completă față de poloni a supărat însă pe regele Ungariei, Sigismund [...]. De aceea, el întreprinde o expediție împotriva lui Ștefan, trecând munții și asediind cetatea Neamțului. Cetatea n-a putut fi luată, iar în timpul retragerii, oastea ungară a fost sfărâmată de către Ștefan, la Hindău, azi satul Ghindăoani (jud. Neamț). Această izbândă a avut loc în februarie 1395.”

(C.C. Giurescu, D.C. Giurescu, *Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un conducător politic din afara spațiului românesc, menționat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați, din sursa dată, o funcție deținută de Basarab în Țara Românească și o acțiune de politică externă a acestuia. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la întemeierea Țării Românești. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la relațiile politice dintre Ungaria și Moldova în secolul al XIV-lea, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, faptul ca autonomiile din Transilvania au contribuit la formarea statelor medievale Valahia și Moldova. (Se punctează **prezentarea** unui fapt istoric relevant și **utilizarea conectorilor** care exprimă cauzalitatea și concluzia) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea _____ (30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre evoluția politică a spațiului românesc în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea, având în vedere:

- menționarea a două reforme realizate în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza și a unei consecințe a fiecăreia dintre ele;
- precizarea unui teritoriu care s-a unit cu România în primele decenii ale secolului al XX-lea, prezentarea unei acțiuni și menționarea unei personalități politice care au contribuit la unirea cu România a teritoriului menționat;
- formularea unui punct de vedere referitor la politica externă a României desfășurată la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.